

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі

У номері:

7

Дню Європи в Ялті сподобалося

14

Лідери домовилися. Євросоюз іде далі

17

Десять тисяч євро й більше підлягають декларуванню

26

Баррозу став почесним членом мадридського «Реалу»

Засідання Ради з питань співробітництва принесло гарні новини

(стор. 4-5)





ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №6'07

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні та Білорусі

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2007

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурдило
беруть участь Олексій Стебницький
Анатолій Лемиш
Анатолій Марциновський

Комп'ютерна Андрій Ходзицький
верстка

Наклад 4 500 прим.

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

This publication is produced
with the financial support from the
Delegation of the European Commission
to Ukraine and Belarus

Видання фінансується Представництвом
Європейської Комісії в Україні та Білорусі

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №12338—1222Р від 22.02.07

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 26.02.07.

Друк: ТОВ «Сінта»,
03680, м.Київ-680, бул. Лепсе, 8

Безкоштовно

Євросоюз—Україна

Засідання Ради з питань співробітництва
принесло гарні новини **4**

Президент Ющенко зустрівся
з Баррозу і Соланою **5**

У Європарламенті хочуть чітких
перспектив членства для України **6**

Відбулося засідання
Трійки ЄС—Україна **6**

Дню Європи в Ялті сподобалося **7**

Програми ЄС в Україні

«Подумайте про аудиторію,
сформулюйте інформацію і оберіть
канали її передачі». **8**

Завершився проект «Розбудова
громадянського суспільства» **9**

Вчителів запрошують на Форум **9**

Україні потрібна єдина
міграційна служба **10**

Ярослава Нуднова перемогла
у конкурсі малюнків **10**

Податкові проблеми лише зміною
законодавства не виправиш **11**

Новини Євросоюзу

Білорусь позбавили пільг. **12**

Парафровано митну угоду з Японією **12**

Пріоритетом Португалії
є Угода реформ. **13**

Більшість депутатів Європарламенту
не хоче їздити до Страсбургу **13**

Лідери домовилися.
Євросоюз іде далі **14**

Майбутнім членам виділено
майже 4 мільярди євро **16**

Переговори з Сербією
поновлено **16**

Десять тисяч євро й більше
підлягають декларуванню **17**

Буде створено Європейську
візову інформаційну систему **17**

Євросоюзу не вистачає
сировинних матеріалів **18**

З Алжиру та Норвегії
імпортуватимуть більше газу **18**

Громадяни ЄС
підтримують ГАЛІЛЕО **19**

Союз подобається
дедалі більше **19**

Єврокомісія
хоче вдосконалити політику
з надання притулку **20**

Розпочато нову
міграційну програму **20**

Тривають консультації
з проблемами демонтажу суден **22**

Покладено початок
Східноєвропейській залізниці **22**

Боротьба проти тортур триває **23**

Єврокомісія пропонує відзначати
День проти смертної кари **23**

Брюссель розпочав
новий етап боротьби
із «зеленим змієм» **24**

Заборонили ртутні барометри
і термометри **24**

Пропозиції Єврокомісії
підтримано **25**

Чисто органічні продукти
стануть помітнішими **25**

Цифри і факти **26**

Національне і союзне

Вирішувати важливі питання вночі можуть не лише в Україні. Всеношна двадцяти семи глав-держав і урядів країн — членів ЄС поставила крапку в інтризі останніх місяців. Лідери домовилися про нові правила гри для розширеного мало не вдвічі за останні три роки Євросоюзу. Його величність компроміс сказав своє вагоме слово.

Проте важливо інше — між чим був компроміс. Між Великою Британією, Польщею, Нідерландами та іншими з одного боку та між Німеччиною, Бельгією, Люксембургом і їхніми однодумцями — з боку іншого. Можна перераховувати позиції сторін — зрештою,

цей перелік є в цьому числі «Євробюлетеню». Але можна сказати просто: компроміс досягнуто між сферою компетенції Євросоюзу і сферою компетенції країн-членів. Саме це було першопричиною важкої дискусії.

Членство в Союзі — це не лише віддача кожною країною-членом до союзного казана близько одного відсотка свого ВВП. Це ще жертвування частиною суверенітету. Дедалі більше рішень союзного рівня є обов'язковими до виконання на рівнях національних. 50 років тому Союз розпочинався як економічне співтовариство, але зрештою дійшов до такої стадії, коли треба було вирішувати з інтеграцією політичною. У проекті Конституції, яка так і не набула чинності, були положення про гімн, герб і прапор Сою-

зу, про його законодавство, міністра закордонних справ. А це, власне, ознаки державності. Виявилось, що не всі в ЄС ще готові до настільки тісної інтеграції.

Це цілком нормально. Кожна країна в ЄС розглядає своє членство в ньому, виходячи насамперед з власних національних інтересів. І кожна в такому великому й тісно інтегрованому співтоваристві може мати власну думку, відстоювати свою позицію. Два роки тому французи й голландці проголосували проти проекту Конституції ЄС. Громадяни двох країн зробили висновок: час для такої тісної інтеграції ще не настав. Інші змушені були погодитися. І виписати нові умови роботи нинішнього ЄС.

Редакція

Засідання Ради з питань співробітництва принесло гарні новини

Стане легше отримувати візи, збільшено квоти на український метал, продовжить роботу EUBAM



Франк Штейнмайєр (зліва), Віктор Янукович і представник України при ЄС Роман Шлеп задоволені результатами переговорів.

18 червня в Люксембурзі відбулося чергове засідання Ради з питань співробітництва ЄС—Україна. Європейський Союз представляли Міністр закордонних справ головуючої тоді в Союзі Німеччини Франк Штейнмайєр, Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана, Комісар ЄС із питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер та Міністр закордонних справ Португалії (вона перебрала кермо Союзу у другому півріччі) Луїш Амато. Українську делегацію очолював Прем'єр-міністр Віктор Янукович.

Засідання було щедрим на гарні новини. Однією з найважливіших подій стало довгоочікуване підписання двох угод — із спрощення візового режиму та рєадмісії.

— Я дуже задоволений тим, що ці угоди підписані, — сказав Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції і внутрішніх справ. — ЄС і Україна прагнуть якісно нового рівня в їхніх відносинах, і з огляду на це угоди особливо важливі. Полегшення людських контактів може допомогти в збільшенні взаємної довіри.

Угода зі спрощення візового режиму полегшує процедуру видачі короткотермінових віз для українських громадян. Згідно з документом рішення щодо видачі або не видачі візи має ухвалюватися не довше, ніж 10 днів. Спростять перелік потрібних для отримання візи документів. Угода також полегшить отримання віз для багатьох груп людей — тим, хто їде до близьких родичів, водіям вантажівок, бізнесменам, студентам, журналістам та членам офіційних делега-

цій. Платня за короткострокові візи встановлюється в розмірі 35 євро. Для деяких груп візи будуть безплатними — близьких родичів, студентів, інвалідів, журналістів і пенсіонерів. Для власників дипломатичних паспортів візи будуть непотрібні.

В угоді з рєадмісії виписані чіткі зобов'язання й процедури щодо того, коли і

Платня за короткострокові візи встановлюється в розмірі 35 євро

як висилати людей, що нелегально проживають на території договірних сторін. Ці зобов'язання стосуються громадян України, країн — членів ЄС, третіх країн і осіб без громадянства. Причому дві останні категорії підпадатимуть під дію угоди лише після дворічного перехідного періоду. Спеціальна прискорена процедура депортації стосуватиметься осіб, затриманих у при-

кордонній зоні: їх повертатимуть протягом кількох днів.

Очікується, що всі ратифікаційні процедури в Україні та ЄС будуть завершені до кінця цього року.

На засіданні Ради з питань співробітництва говорили і про відносини України з Європейським Союзом, і про тодішню політичну ситуацію в Україні.

«Сторона ЄС висловила глибоке занепокоєння політичним протистоянням і конституційною кризою в Україні, — йдеться в розповсюдженому за підсумками засідання прєс-рєлізі. — Було наголошено на важливості продовження здійснення Україною політичних і економічних реформ. Успішна стабілізація політичної системи стане головним фактором для визначення здатності України рухатися вперед у цьому відношенні. Це вимагатиме всеохоплюючої та комплексної реформи Конституції, яка забезпечить становлення системи стримувань і противаг між головними державними органами відповідно до принципів демократії та верховенс-

тва права, а також рекомендацій Венеціанської Комісії».

Водночас Рада привітала успішне відкриття 5 березня переговорів щодо нової посиленої угоди та вже досягнутий прогрес. Було підтверджено підтримку вступу України до Світової організації торгівлі й наголошено, що завершення цього процесу є умовою для початку переговорів з укладення угоди про вільну торгівлю між ЄС і Україною.

Також Європейський Союз під час засідання високо оцінив діяльність Місії ЄС із надання допомоги на українсько-молдовському кордоні (EUBAM) та погодився продовжити мандат місії ще на два роки. Було наголошено і на важливості продов-

ження співпраці в сфері юстиції, свободи та безпеки. Рада підтримала План дій у цій сфері.

Ще одна приємна новина стосувалася економіки. Європейський Союз та Україна підписали угоду про торгівлю деякими ста-

Угода скасовує режим квот для напівфабрикатів і профілів

леливарними виробами, яка збільшує квоти на поставки українського плоского та сортового прокату до ЄС на 2007 рік. Свої підписи під документом поставили Комісар ЄС із питань зовнішніх зносин та Європейської полі-

тики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер та Міністр економіки України Анатолій Кінах

Згідно з угодою, квота на постачання металопродукції у країні ЄС у 2007 році буде збільшена на 23,94% — до 1,320 млн тонн, порівняно з 1 млн 64,980 тис. тонн у 2006 році. Цьому посприяв вступ до Європейського Союзу Болгарії та Румунії. Крім того, нова угода взагалі скасовує режим квот для двох сталеливарних виробів: напівфабрикатів і профілів.

Документ набув чинності відразу після його підписання. Причому передбачена можливість автоматичної пролонгації на наступні роки. Водночас угода втратить чинність у той день, коли Україна стане членом Світової організації торгівлі. □

Президент Ющенко зустрівся з Баррозу і Соланою

Разом з тим глава держави мав коротку зустріч із Президентом Європейської Комісії Жозе Мануелем Баррозу. Говорили про хід переговорів з укладення нової посиленої угоди між Євросоюзом і Україною, про перспективи початку перемовин із створення зони вільної торгівлі, наступний осінній саміт Україна—ЄС. Також співрозмовники обговорили перспективи вступу України до Світової організації торгівлі.

Віктор Ющенко зустрівся також з Високим представником ЄС із питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки Хав'єром Соланою. Крім усього іншого, вони обговорили тодішню політичну ситуацію в Україні. Наголосили на необхідності забезпечення чіткості конституційного устрою, дієвості системи стримувань і противаг серед владних інституцій, а також посилення верховенства права в Україні та функціонування судової системи.

— Останні кілька місяців в Україні спостерігалася політична криза, — заявив Хав'єр Солана. — Сподіваюся, вона вже вирішилася. У вересні пройдуть вибори, і я маю надію, що це відкриє двері до нормалізації відносин у майбутньому.

На прес-конференції Високий представник ЄС звернув увагу на гарний економічний розвиток України, якому не зашкодила політична криза останніх місяців.

— Хоча країна і мала ці труднощі, економіка продовжувала функціонувати належним чином, — зауважив Хав'єр Солана. — Її просування до членства в СОТ є дуже важливим досягненням. □

Під час прес-конференції Хав'єр Солана зауважив, що політична криза в Україні не зачепила економіку.

Президент України Віктор Ющенко відвідав Брюссель саме того дня, коли розпочалася Європейська Рада. Він був гостем чергового саміту Європейської Народної Партії, на якому обговорювали тему нової угоди ЄС.



Відбулося засідання Трійка ЄС — Україна

У Люксембурзі відбулося засідання Трійка ЄС — Україна, присвячене співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ. Українську делегацію очолили міністр юстиції Олександр Лавринович та заступник міністра внутрішніх справ Василь Мармазов. Трійка ЄС складається зазвичай з представників уряду нинішньої та наступної країн — голів Союзу, Європейської Комісії та Генерального секретаріату Ради ЄС.

Під час засідання обговорювали перспективи угод про спрощення візового режиму та рєадмісію між Україною та ЄС. Вони мають набуті чинності не пізніше кінця цього року.

— Як безпосередній сусід Євросоюзу, з яким ми маємо великий спільний кордон, Україна має особливе значення, — заявив міністр внутрішніх справ головної тоді в ЄС Німеччини Вольфганг Шойбле. — Боротьба з нелегальною міграцією та організованою злочинністю завжди вимагає спільних зусиль. Нам треба особливо оперативно боротися з незаконною торгівлею людьми, оскільки Україна є однією з основних країн походження осіб, що стають її жертвами.

Під час зустрічі було підписано робочу угоду між Європейською агенцією прикордонного контролю (FRONTEX) та Державною прикордонною службою України. Документ закладає основи співпраці щодо поліпшення прикордонної безпеки, підвищення ефективності прикордонного контролю та надійності обміну інформацією. □

У Європарламенті хочуть чітких перспектив членства для України

Резолюцію мають ухвалити в липні

Комітет у закордонних справах Європейського Парламенту проголосував 5 червня за проект резолюції ЄП, яка стосується мандату на переговори з укладення посиленої угоди між ЄС та Україною. Серед іншого, документ містить заклик до Ради ЄС надати Україні чіткі перспективи членства. Автором проекту резолюції є польський європарламентарій Міхал Камінський.

Європарламент, йдеться в проекті резолюції, «усвідомлюючи надзвичайну важливість символів і перспектив у забезпеченні суспільної підтримки для втілення амбіційної програми реформ, переконаний, що переговори мають привести до укладення Угоди про асоціацію, що має допомогти Україні використати її механізми для подальшого поглиблення інтеграції з ЄС і підготувати наступні кроки для здійснення своїх європейських устремлінь, націлених, в довгостроковій перспективі, на набуття членства в ЄС». Європарламентарі також вважають, що майбутня угода має передбачати розвиток відносин між Євросоюзом та Україною за прогресивним принципом — містити конкретні умови та часові рамки їх виконання, при цьому, в разі динамічного розвитку України та її відносин з ЄС положення угоди могли б переглядатися.

Проект резолюції містить обґрунтування такої позиції європарламентарів. Наголошено, зокрема, що «Україна має міцні історичні, культурні та економічні зв'язки з ЄС і є одним із ключових партнерів у його східній політиці сусідства, докладає значних зусиль щодо безпеки, стабільності та добробуту на

цілому континенті». Майбутня угода, на думку європарламентарів, серед іншого повинна «мотивувати Україну до здійснення подальших політичних, економічних та соціальних реформ, і посилити співробітництво між обома партнерами». Також в ухваленому комітетом проекті резолюції вітається рі-

Україна має міцні історичні, культурні та економічні зв'язки з ЄС

шення УЄФА довірити Польщі й Україні спільне проведення Чемпіонату Європи з футболу в 2012 році. Європарламентарі називають це «виявленням довіри до України як цінного члена європейської демократичної спільноти».

Водночас у проекті резолюції висловлюється стурбованість тодішньої політичною ситуацією в Україні. Усіх політичних лідерів закликано дотримуватися досягнутих 27 травня домовленостей, й ухвалити таке політичне рішення, яке б утримувало Україну на шляху європейської інтеграції.

Європейський Парламент голосував за ухвалення Комітетом у закордонних справах проект резолюції 12 липня. □

Наприкінці червня Брюссель відвідав лідер Народного союзу «Наша Україна» В'ячеслав Кириленко. Він зустрівся з Віце-президентом Європейської Комісії Франко Фраттіні (на знімку), Президентом Європарламенту Гансом-Гертот Поттерінгом, Віце-президентом Марекком Сівцем. «Будь-які вибори не повинні бути перешкодою для євроінтеграції України», — такою була одна з головних брюссельських тез В'ячеслава Кириленка.





Французький павільйон користувався великим успіхом.

Був також павільйон публічних дебатів. Також бажаючі могли поспілкуватися з послами європейських країн та головою Представництва Єврокомісії Ієном Боутом. А бажаючих було багато. Люди щиро цікавилися Європейським Союзом, а дипломатам ставили більше практичні запитання. Зокрема, про вигоди від членства в Євросоюзі.

— Євросоюз — це як дорогий ресторан, де відвідувачі мають поважати усталені правила, — так пояснював членство в ЄС посол Румунії Траян Лауренціу-Хрися. — Чи готові ви до цього? Що стосується Румунії, то вона сьогодні і два роки тому — це величезна різниця. Головне в тому, що ми отримали свободу пересування по Європі, можемо поїхати в будь-яку країну.

Питаннями євроінтеграції України цікавилися в Ялті переважно люди середнього і старшого віку. Молодь віддавала перевагу концерту — виступали «Друга ріка», ВВ та Ерік Бел Бенд.

Європейські дипломати зустрілися з мером Ялти Сергієм Брайком. Окрім офіційної програми, вони змогли продегустувати масандрівські вина і просто погуляти одним із найцікавіших міст Криму. Ось які враження залишила Ялта у деяких учасників Дня Європи.

Джон Крістен Аландер, посол Швеції:

— Я був у Ялті 1968 року, працював навіть тоді гідом. Відтоді люблю Ялту. Тут чудова природа — море. Гори. Дуже подобається набережна — вона краща, ніж у Каннах. У Швеції всі знають Ялту. Правда, ціни на путівки сюди дуже високі — ваші підприємці хочуть відразу отримати високі прибутки. Просто

так приїхати — теж дорого. Я б, наприклад, не зміг би жити в «Ореанді» як турист.

Євросоюз — це як дорогий ресторан

Ян Хейн, посол Естонії:

— 1972 року я був у «Артеку». Пам'ятаю, як нас вишикували на пагорбі і ми стояли дві години на спеці, щоб у якийсь момент по команді помахати руками катеру, який плив

Дню Європи в Ялті сподобалося

*Посол Естонії згадав,
як махав рукою Ніксону
і Брежнєву*

Вперше День Європи пройшов у Криму. 30 червня його приймала Ялта. Святкували традиційно — було наметове містечко з тентами країн — членів Євросоюзу та Представництва Європейської Комісії в Україні та Беларусі.

повз. Це була зустріч Ніксона й Брежнєва. А щодо сучасної Ялти, то перше, що впадає у вічі — тут будують. Це чудово. Значить, є ідеї, як зробити місто сучаснішим.

Андрас Барсоні, посол Угорщини:

— Я в Ялті вперше, і для мене це місто символ того, як все змінюється в Україні. Це ж сучасний західний стиль! На набережній я не розумію, де перебуваю — в Ялті чи на якомусь європейському курорті. Дуже гарно, таких пейзажів у світі більше немає. □

День Європи прийшли святкувати тисячі людей.





«Подумайте про аудиторію, сформулюйте інформацію й оберіть канали її передачі»

Проект з підтримки МСП провів «круглі столи»

Під час «круглих столів» журналісти й бізнесмени змогли ознайомитися з поняттям «розповсюдження інформації».

З 6 по 11 червня у Рівному, Житомирі та Чернігові відбулися «круглі столи» для представників засобів масової інформації, організовані в рамках проекту «Послуги з підтримки малих та середніх підприємств (МСП) у пріоритетних регіонах». Проект фінансує Європейський Союз. Для журналістів та бізнесу ці дискусії стали чудовою нагодою ознайомитися з поняттям «розповсюдження інформації», його загальними та спеціальними цілями, моделлю та каналами.

«Круглий стіл» було розділено на три дискусійні групи, з кожною з них працював представник проекту.

Проект представив його керівник Філіп Сантенс. Він розповів, що для досягнення цілей проекту використовується інноваційний підхід, який будується навколо трьох стратегічних рівнів. Це — підтримка розбудови потенціалу Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, організацій, що сприяють розвитку поставальників послуг МСП, та самих поставальників послуг МСП.

Іншою дискусією керувала експерт проекту з навчання та розповсюдження Вікторія Тетьора.

— Якщо ви хочете, щоб ваша кампанія із розповсюдження була ефективною, насамперед подумайте про свою аудиторію, далі сформулюйте інформацію і тільки потім

оберіть відповідні канали передачі інформації аудиторії. Це дуже простий підхід, який завжди працює, — зазначила вона.

Як приклад Вікторія Тетьора навела розповсюдження інформації про сам проект «Послуги з підтримки малих та середніх підприємств (МСП) у пріоритетних регіонах».

Компакт-диск планують випустити у жовтні

— Ми визначили, що наш проект має два рівні аудиторії, яким необхідні різні канали розповсюдження. Тому обрали п'ять ключових каналів: друковані й теле- та радіоЗМІ, електронний канал «Віртуальний ринок», заходи безпосереднього контакту та канали стратегічного партнерства. Інформацію ми формували для кожного каналу відпо-

відно до його специфіки, — зазначила вона.

Експерт наочно продемонструвала успіхи у роботі через кожен з каналів. Розповіла, що проект продовжуватиме працювати з усіма п'ятьма. Одним зі сталих засобів розповсюдження проекту є компакт-диск «Врожай знань» — збірник навчальних матеріалів, корисних для практикуючих менеджерів підприємств, бізнес-консультантів, студентів з бізнесу та менеджменту, а також будь-кого зацікавленого або практично залученого до ефективного розвитку приватного сектору в Україні. Компакт-диск планують випустити у жовтні.

Також у рамках проекту було проведено тренінги для центральних та місцевих держслужбовців. Теми їх стосувалися підтримки бізнесу та МСП, інноваційних підходів для сприяння зростанню МСП, розвитку компанії та вдосконалення регуляторного середовища МСП.

— Експерти проекту розробили та розповсюдили дослідження щодо МСП, посібники та навчальні матеріали, а також створили веб-сторінку для «Питань», з якими підприємці найчастіше звертаються до Державного комітету регуляторної політики на веб-сайті проекту, — зазначив Філіп Сантенс.

З проектом можна ознайомитися на сайті www.sme.ukraine-inform.org.ua □

Розвинуте громадянське суспільство — запорука демократії. Таку сентенцію доволі часто доводиться чути з вуст українських політиків. Проте вкладати гроші у його розвиток в Україні поки не поспішають. Натомість Євросоюз на фінансування проекту «Розбудова громадянського суспільства» витратив 1 мільйон 342 тисячі євро. Проект тривав два роки і завершився у червні.

На заключній прес-конференції її учасники наголосили, що основною метою було створення соціально-орієнтованих громадських організацій.



Проєкт здійснювався через Центри соціального партнерства (ЦСП) у п'яти областях: Рівненській, Сумській, Херсонській, Чернівецькій та Донецькій. Ці центри у свою чергу обслуговували 86 неурядових громадських організацій (НДО).

Варто зазначити, що робота більшості цих організацій спрямована на підтримку соціально незабезпечених верств населення. Ось деякі з назв НДО, що брали участь у проєкті: «Допомога інвалідам», «Комітет багатодітних матерів», «Товариство сприяння ВІЛ-інфікованим», «S.O.S», Волинська обласна організація «Особлива дитина». Тому користь отримали передусім ті люди, які найбільше потребують підтримки. Приміром, у Рівному з'явився автомобіль для перевезення інвалідів, у Макіївці допомогли 322 вуличним дітям, у Донецьку створили реабілітаційний центр для 200 колишніх в'язнів.

Завершився проєкт «Розбудова громадянського суспільства»

Головний акцент робили на навчанні

Проте головною метою проєкту було не купити якесь дороге обладнання або побудувати центр, а навчити активістів НДО надавати якісні послуги тим, для кого вони працюють. Тож головний акцент зробили на навчанні. За два роки було проведено 97 тренінгів, «круглих столів» та семінарів; надано близько тисячі консультацій для місцевої влади; 241 консультацію для НДО та ініціативних груп. Як результат —

73 НДО отримали сертифікати проєкту про успішне виконання початкової програми; 85% організацій, що брали участь у проєкті, підвищили якість надання послуг, а кількість їх клієнтів зростає.

За допомогою експертів проєкту було зареєстровано 25 нових НДО

Вчителів запрошують на Форум

Проект Європейського Союзу «Громадянська освіта — Україна» створив електронний форум для викладачів громадянської освіти — <http://www.teachers.in.ua>. Він розпочав роботу з квітня 2007 року. З цього часу на Форумі побувало більше 1000 відвідувачів.

На Форум винесено питання, що стосується громадянського виховання: чи є актуальними для сучасного стану українського суспільства громадянська освіта й виховання; хто повинен виховувати громадянина; що для вчителів та учнів означає проєкт ЄС «Громадянська освіта — Україна»? У кожному питанні для обговорення пропонується опитування на тему «Чи потрібне громадянське виховання?» До речі, переважна більшість респондентів позитивно відповіли на це питання. Вчителі, які зареєструвалися на форумі, можуть запропонувати до обговорення власні теми, розпочати

дискусії з питань, що є актуальними для їхніх шкільних громад.

У майбутньому планується збільшити кількість питань, поставивши деякі з них більш конкретно: «Яким чином здійснюється громадянське виховання у вашому навчальному закладі? Хто може стати партнером у важливій справі виховання громадянина? Яким чином залучити до цієї справи представників громади — поділіться досвідом» або такі, які мають певні напрямки: «Як Ви співпрацюєте зі ЗМІ? Чи потрібна така співпраця? Яким чином можна співпрацювати зі ЗМІ у справі громадянського виховання?» □

Крім того, за допомогою експертів проєкту було зареєстровано 25 нових НДО. Як розповіла на заключній прес-конференції заступник керівника проєкту Тетяна Горяча, якщо раніше, наприклад, у Конотопі не було жодної неурядової організації, то тепер там працює вісім НДО. Це дуже важливо, бо означає, що по завершенні проєкту утворені організації працюватимуть і продовжуватимуть надавати послуги населенню.

— Основною метою проєкту було створення соціально-орієнтованих НДО, розвиток громадянського суспільства, підвищення ефективності неурядових організацій та поліпшення їх співробітництва з державними органами, — підкреслила Тетяна Горяча.

Особливу увагу було приділено волонтерському руху. При п'яти ЦСП працювали спеціальні агентства, які допомогли волонтерам тимчасово працевлаштуватися до 278 НДО. Для волонтерів було проведено 19 тренінгів.

Тетяна ПАСОВА.



Йоланта Тачинська вважає поганим те, що відповідальність за вирішення міграційних проблем розсіяна по різних українських відомствах.

Україні потрібна єдина міграційна служба

Експерти радять скористатися досвідом ЄС

Українсько-європейський дорадчий центр з питань законодавства (UEPLAC) спільно з Міністерством юстиції провів «круглий стіл» на тему «Європейський Союз та Україна — реформа міграційної політики». Участь у ньому взяли представники українських міністерств, посольств країн — членів ЄС, аналітичних центрів та міжнародних організацій.

На думку учасників «круглого столу», при створенні консолідованого органу міграційної політики Україні варто було б звернути увагу на досвід країн Євросоюзу. Там існують три основні види підпорядкування міграційних служб в органах виконавчої влади.

Класична модель — коли міграційна служба входить до складу МВС

— Перша — це класична модель, коли міграційна служба входить до складу МВС, — розповів експерт UEPLAC з варшавського Інституту суспільних відносин Пьотр Казмеркевич. — За таким принципом діють

приблизно 80% європейських міграційних служб. Друга модель — інтеграційна, коли служба існує в складі Мінпраці та соціальної політики. І третя — самостійна — коли служба є незалежною, або підпорядковується Мін'юсту. Така модель, зокрема, успішно діє в Бельгії, Данії, Люксембургу.

Як зазначила заступник директора Департаменту міграційної служби та перспективного планування Держкомітету в справах національностей та релігій Наталя Науменко, в Україні сьогодні розглядають саме ці три моделі створення єдиної міграційної служби: як урядового органу в складі Мін'юсту, держдепартаменту в складі МВС чи як самостійного органу виконавчої влади у складі Кабміну.

Світлана Слабінська

Створення в Україні єдиної міграційної служби передбачено Планом дій ЄС — Україна у сфері юстиції, свободи та безпеки. Поки що такого органу немає.

Директор UEPLAC Йоланта Тачинська у своєму виступі зазначила, що відповідальність за вирішення проблем, пов'язаних із міграцією, розсіяна сьогодні по різних українських відомствах, і це негативно впливає на розвиток міграційної політики в цілому та викликає плутанину.

Ярослава Нуднова перемогла у конкурсі малюнків

Дев'ятирічна Ярослава Нуднова з Харкова стала одним із переможців організованого Європейською Комісією конкурсу на тему гендерної рівності. Діти мали зобразити своє бачення теми рівності між чоловіками й жінками.

Участь у змаганні брали школярі віком від 8 до 10 років з усього світу. Переможців визначали за регіонами. З України на конкурс надійшло понад 500 робіт. З них відібрали десять і відправили до Брюсселя. Переможці отримають приз у 1000 євро. □

(Малюнок Ярослави Нуднової див. на 3-й сторінці обкладинки).

Проект «Громадянська освіта — Україна» взяв участь у конференції

Проект Європейського Союзу «Громадянська освіта — Україна» взяв участь у національній конференції Світового банку «Рівний доступ до якісної освіти» на тему «Розробка національного учбового плану на 21 ст.».

Вона відбулася у Києві наприкінці червня. Керівник проекту та міжнародні і національні експерти провели спільну презентацію на тему «Розробка учбового плану в рамках проекту ЄС «Громадянська освіта — Україна».

В презентації показано виконання проектом його технічного завдання і процес розробки таблиці громадянських компетенцій для всіх рівнів освіти на основі аналізу національних нормативних доку-

ментів та розробки міждисциплінарного підходу до викладання громадянської освіти. Презентація також включила в себе короткий опис практики розробки учбових планів в інших країнах Європи.

Крім цього, «Громадянська освіта — Україна» бере участь в організованому Асоціацією Українських директорів шкіл з питань європейської та євроатлантичної інтеграції літньому таборі. Вона є однією з чотирьох асоціацій вчителів, яким проект надає підтримку. □

Податкові проблеми лише зміною законодавства не виправиш

На організованому UEPLAC «круглому столі» обговорювали проекти Податкового кодексу

Матс Грамперт вважає, що треба налагоджувати стосунки податкових органів з підприємцями.

Результат — у Верховній Раді зареєстровано два проекти нового Податкового кодексу України. Співавтором одного є народний депутат 5 скликання Микола Катеринчук. Інший напрацьовано Міністерством фінансів та Податковою адміністрацією. Про те, наскільки ці документи відповідають європейським стандартам та зможуть покращити бізнес-клімат у державі, йшлося на організованому Українсько-європейським дорадчим центром з питань законодавства (UEPLAC) «круглому столі».

— Ми повинні розуміти, що Україна не повинна залишитися осторонь глобалізаційних процесів і створити такі умови, щоб сюди було вигідно інвестувати, — заявив Микола Катеринчук.

Проте нині, на його думку, ситуація далека від бажаної. Це розуміють і уряд, і опозиція. Тому кожен створив власний проект Кодексу. Щоправда, у цих документах використовуються різні підходи до реформи оподаткування.

Уряд, за словами Миколи Катеринчука, у своєму проекті пропонує насамперед збільшити податковий тиск на фізичних осіб (тобто працівників), зменшивши його для підприємств. Виграє від такої реформи великий бізнес. Також урядовим проектом передбачено реанімувати систему пільг для великих компаній, поновити пільги для спеціальних економічних зон.

Альтернативний документ передбачає, серед іншого, підвищення ставки модерніза-



Більшість українських підприємців переконані, що податковий тиск в Україні надто важкий. Це один з основних чинників розширення тіньової економіки та значних «дірок» у бюджеті країни. З цим погоджуються і політики.

ції (платитиме менше той, хто впроваджує нові технології) та повернення державної природної ренти — ті компанії, які добувають природні копалини будуть вимушені сплачувати за це ренту. Також пропонується запровадити податок на нерухомість.

Обговорення цих змін викликало жваву дискусію, бо на «круглому столі» були при-

Уряд пропонує збільшити податковий тиск на фізичних осіб

сутні представники як Міністерства фінансів та Податкової адміністрації, так і опозиції. Кожна сторона вказувала на недоліки у проекті опонента. Єдина спільна думка, яку підтримали всі — податкову систему потрібно негайно змінювати.

Проте представники Євросоюзу вказували й на інші, на їхню думку важливіші сторони у процесі податкової реформи. Так, керівник проекту TACIS «Підтримка реформи податкової системи в Україні» Матс Грамперт наголосив:

— Існує упередження, що усі наявні проблеми спричинені недосконалим законодавством, і ситуація значно поліпшиться, коли законодавство зміниться. Це — ілюзія.

Найбільше на дотримання правил та норм оподаткування впливає довіра платників податків до суспільства загалом, податкової системи та податкової служби.

В Україні ж практично нічого не робиться для того, аби підприємці співпрацювали з податківцями. Більше того, на думку Матса Грамперта, податкові служби у нас діють репресивно. Їхнє головне завдання — знайти якомога більше злочинців, що ухиляються від сплати податків, а не налагоджувати відносини з сумлінними платниками та заохочувати їх.

Підсумовуючи результати організованого UEPLAC «круглого столу», можна сказати: Україна знаходиться лише на початку реформи податкової системи. Напрацьовані проекти нового Податкового кодексу містять багато неточностей і у багатьох положеннях не відповідають європейським стандартам. Тож попереду ще багато роботи, яку необхідно зробити якомога швидше.

— Гармонізація законодавчої сфери із стандартами ЄС є одним із наріжних каменів створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом, — зазначила керівник UEPLAC Йоланта Тачинська.

Тетяна ПАСОВА.

Беларусь позбавили пільг

Досі з ГСП виключили лише Бірму

Європейський Союз виключив Беларусь із своєї Генеральної системи преференцій (ГСП), позбавивши білоруський експорт тарифних привілеїв. Причиною стало невиконання Мінськом своїх зобов'язань члена міжнародної організації праці (МОП). А саме — недотримання прав профспілкових об'єднань.

Виключення з ГСП означає, що відтепер імпорт із Беларусі в країни ЄС обкладатиметься стандартним митом, яке на 3% більше за пільгове. Це коштуватиме країні 400 млн євро на рік. Рішення про позбавлення Беларусі привілеїв Рада ЄС ухвалила ще в грудні. Але Мінську дали піврічну відстрочку з надією на те, що він виправить ситуацію. Однак у червні МОП оприлюднила свій аналіз, із якого випливало — нічого не зроблено. Отож Брюссель поставив крапку. «Єврокомісія шкодує, що незва-

жаючи на численні заклики Беларусь не вжила належних заходів щодо дотримання прав профспілок», — йдеться в офіційному повідомленні.

Це коштуватиме країні 400 млн євро на рік

Ще 2003 року Єврокомісія вирішила ініціювати розслідування ситуації у Беларусі щодо свободи профспілкових об'єднань.

Дослідження виявило серйозні й систематичні порушення фундаментальних прав працівників у цій країні. Тому в серпні 2005 року Брюссель вирішив запровадити піврічний моніторинг, даючи водночас Беларусі шанс виконати свої зобов'язання в рамках МОП. Ще в липні 2004 року було надано 12 рекомендацій, виконання яких зняло б із Мінська всі претензії. Однак Беларусь цим шансом не скористалася, і в грудні 2006-го Рада ЄС погодилася виключити її з Генеральної системи преференцій, давши водночас країні ще шість місяців для виконання своїх зобов'язань.

Генеральна система преференцій ЄС існує з 1971 року. Відтоді виключено з неї було лише одну країну — 1997 року Бірму, в якій було встановлено диктаторський режим.

Щодо Беларусі, то в ЄС зараз уже діють санкції проти її президента Олександра Лукашенка та ще 30 високопосадовців — їм заборонено в'їзд. Причиною стали фальсифікації на минулих президентських виборах, в результаті яких Лукашенко було обрано на третій термін. □

Парафовано митну угоду з Японією

На минулому червневому саміті Європейський Союз та Японія узгодили текст угоди про співпрацю в митній сфері. Метою її є спрощення та гармонізація митних процедур для операторів, а також запровадження заходів для боротьби з митним шахрайством, обмін інформацією.



— Експорт до Японії становить 4,1% всього європейського експорту, у той час як Японія є на четвертому місці за імпортом до ЄС, її частка становить 6,2%, — зазначив з цього приводу Ласло Ковач, Комісар ЄС з питань оподаткування та митного союзу.

Очікується, що документ підпишуть найближчими місяцями. Європейський Союз уже має схожі угоди з США, Канадою, Кореєю, Гонконгом, Китаєм та Індією.

У торгівлі з Японією ЄС традиційно має негативне торговельне сальдо. Тобто Японія продає до Союзу більше товарів, ніж той — до неї. Лише шість країн ЄС мають у торгівлі з Японією позитивний баланс — Данія, Ірландія, Латвія, Мальта, Австрія та Фінляндія.

Приблизно третина всього експорту ЄС до Країни сонця, що сходить, припадає на продукцію машинобудування, здебільшого автомобілі. При цьому Японія продає в ЄС переважно те ж саме — приблизно три чверті всього імпорту. Інше — комп'ютерна периферія та цифрові камери. □

Під час саміту ЄС—Японія.

Пріоритетом Португалії є Угода реформ

Лісабон також збирається досягти прогресу в зовнішній політиці ЄС

З 1 липня кермо Євросоюзу взяла до рук Португалія. Вона головуватиме до кінця 2007 року. Лісабон уже заявив, що пріоритетом номер один є для нього завершення роботи над Угодою реформ, про укладення якої домовилися наприкінці червня лідери країн — членів ЄС.

Насамперед Португалія закликала всіх не намагатися переглянути досягнутий компроміс.

— Ми домовилися про мандат, і ні про що інше, — заявив португальський держсекретар у закордонних справах Лобо Антунеш. — Саме тому ми вимагали такого деталізованого мандату — щоб уникнути власної інтерпретації домовленостей країнами-членами.

Завершити роботу над угодою Португалія планує до грудневого саміту ЄС. Водночас Лісабон має ще один пріоритет — зов-

нішні зносини Союзу, насамперед, що стосується Африки і Середземномор'я.

Інтерес Португалії до близького з нею регіону цілком зрозумілий. Лісабон хоче на-

Деякі країн виступили проти присутності президента Зімбабве Роберто Мугабе

дати нового подиху відносинам з Африкою, для чого провести в грудні саміт ЄС—Африка. Подібна зустріч була в історії лише одна

— 2000-го року в Каїрі. Другу планували провести 2003-го, але деякі країни ЄС виступили проти присутності на саміті президента Зімбабве Роберто Мугабе: його звинувачують в диктаторстві й порушенні прав людини. Водночас Африканський Союз наполягав, аби на саміті були представлені всі його члени. Словом, зустріч не відбулася.

Через свою близькість до «чорного континенту» Португалія є привабливою для африканських іммігрантів. Тому Лісабон хоче виробити «глобальний підхід до імміграції», щоб регулювати натиск тисяч нелегалів, які намагаються дістатися до Союзу. Намагатиметься Португалія започаткувати привілейоване партнерство з Бразилією, і 4 липня вже відбувся перший в історії саміт ЄС—Бразилія. Під час португальського президентства будуть проведені також саміти ЄС з Китаєм, Індією та Україною. □

Більшість депутатів Європарламенту не хоче їздити до Страсбургу

Недавно Кампанія за парламентські реформи — громадське об'єднання, яке добивається розташування Європарламенту лише в Брюсселі — провело серед депутатів опитування. І 84% тих, хто відповів на розіслані анкети, заявили, що не хочуть їздити з Брюсселю в Страсбург і назад. Щоправда, відповіли на запитання лише 36% євродепутатів, решта промовчали.

— Уперше депутатам було надано можливість висловитися з цього приводу, і вони зробили це чітко і ясно, — прокоментував результати опитування голова Кампанії за парламентські реформи Александер Альваро, який також є членом Європарламенту. — Маємо надію, що країни-члени візьмуть це до уваги й почнуть реальний діалог щодо зміни Договору про ЄС.

Саме так: страсбурзька прописка парламенту зафіксована в договорі. Отож щоб Європарламент працював лише в Брюсселі, потрібні зміни до нього, тобто згода всіх країн-членів. Водночас можна припустити різку опозиційність принаймні Франції.

Раніше Кампанія за парламентські реформи організувала електронне голосування серед громадян ЄС на підтримку ідеї припинення подорожей Європарламенту. «За» висловилися близько 1 мільйона осіб.

У цій будівлі Європарламенту його члени засідають лише п'ять днів на місяць.

Багатьох в ЄС не влаштовує нині ситуація з Європейським Парламентом. Його комітети працюють у Брюсселі, але на сесійні засідання євродепутати їздять щомісяця у Французький Страсбург. Бюджету ЄС це стає в 200 млн євро на рік.





Президент Франції Ніколя Саркозі і канцлер Німеччини Ангела Меркель раділи ще до початку саміту. Передчували успіх?

Лідери домовилися. Євросоюз іде далі

*Текст Угоди реформ
має бути готовий
до кінця року*

23 червня приблизно о п'ятій годині ранку за брюссельським часом, після півторадобових важких дискусій і переговорів Канцлер Німеччини Ангела Меркель оголосила — досягнуто компромісу щодо нової угоди Євросоюзу. Таким чином, ЄС вийшов із глухого кута, куди потрапив 2005 року після відмови французів та голландців ратифікувати узгоджену на той час Конституцію.



Лідери країн — членів ЄС погодили мандат для міжурядової конференції, яка до кінця року має виробити остаточний текст документа. Попередньо його назвали Угодою реформ. Вона стане зведеним документом змін, який доповнить дві основні угоди ЄС: Угоду про створення Європейської Співдружності, підписану в 1957 році в Римі, та Маастрихтську Угоду про Європейський Союз від 1992 року. Планується, що протягом 2009 року новий документ ратифікують усі країни-члени.

Отже, позаду залишилися формальні й неформальні переговори, бурхливі дискусії й різноманітні пропозиції. Щоб добре зрозуміти ціну досягнутих на світанку 23 червня домовленостей, слід повернутися трохи назад.

Це не найкраща лірика, але ефективна проза

До історичного компромісу 27 країн-членів за їхніми позиціями можна було поділити на чотири групи.

Перша — країни, які хотіли максимально зберегти старий текст Конституції. Головним чином це ті 18 держав, що вже її ратифікували: Австрія, Бельгія, Болгарія, Кіпр, Естонія, Фінляндія, Німеччина, Греція, Угорщина, Італія, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Румунія, Словаччина, Словенія та Іспанія.

Друга група — країни, які прихильно ставилися до старого тексту, але хотіли додати в нього ще певні положення. Це Ірландія, Пор-

тугалія, Швеція та Данія. Власне, не проти такого підходу були й країни першої групи.

Третя група, точніше дует — Франція та Нідерланди, ратифікація Конституції у яких провалилася на референдумах. Ці держави виступали за суттєву зміну тексту конституційної угоди, який би уможливив ратифікацію.

Четверта категорія — це так звані євроскептики: Велика Британія, Польща та Чехія. Вони опонували існуючому тоді тексту Конституції і намагалися заново розпочати дебати з деяких її ключових елементів.

Відмінність у підходах, інколи дуже значну, можна простежити на прикладі окремих країн-членів. Скажімо, Бельгія відстоювала так звану позицію «Конституція плюс», хотіла бачити в документі більше спільної для ЄС соціально-економічної політики, оборонної, а також присутність умов перегляду угоди. Це, на думку Бельгії, дозволяло б підстрахуватися і в разі чого запустити так звану різношвидкісну модель інтеграції — коли частина країн ЄС можуть інтегруватися без згоди на те інших. Франція пропонувала спрощену угоду. Італія активно агітувала за максимальне збереження існуючого тексту Конституції, і так само не виключала двошвидкісної Європи. Нідерланди виступали за модель угоди, зміненої настільки, щоб вона могла пройти через референдум у цій країні. Крім того, голландці хотіли б бачити в новій угоді чітко виписані критерії подальшого розширення ЄС, водночас критично ставилися до запровадження посади міністра закордонних справ Союзу.

Британія також хотіла бачити «змінену угоду», виступала проти вживання висловів «Конституція» і «міністр закордонних справ». Ще більшим опонентом була Чехія — хотіла вироблення нової угоди замість Конституції, вважала, що нема чого з цим поспішати і що завершити все в 2009 році — це надто швидко. Прага також критично ставилася до запровадження посади міністра закордонних справ ЄС, намагалася добитися нових переговорів із моделі голосування в Раді ЄС, хотіла прибрати з тексту Конституції Хартію фундаментальних прав і вимагала нової дискусії з розподілу відповідальності між ЄС та країнами-членами.

Але головною проблемою була позиція Польщі, особливо це стосувалося системи голосування в Раді ЄС. Варшава вимагала, аби кваліфікована більшість під час голосування визначалася не як 55% голосів у Раді, які представляють 65% населення ЄС, а за іншою схемою — коли вага кожної країни визначалася б величиною квадратного корня від чисельності її населення. Тоді, наприклад, 39-мільйонна Польща мала б шість голосів, а 82-мільйонна Німеччина — дев'ять.

Отже, зрозуміло, наскільки складною була ситуація перед червневим самітом ЄС. В умовах такого різноманіття думок, інтересів, пропозицій лідери країн — членів Союзу мали два дні на те, щоб дійти згоди.

Для тепер уже экс-прем'єра Великої Британії Тоні Блера це була остання на колишній посаді Європейська Рада.



Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики добросусідства Беніта Ферреро-Вальднер була як завжди цілеспрямованою.

До прийнятного для всіх рішення йшли драматично. Всі розуміли, з одного боку, є право кожної країни відстоювати свою позицію і навіть блокувати процес, але з іншого — розширений Союз не може існувати в умовах старої системи, особливо якщо зважати на перспективу подальшого його розширення.

— У такій ситуації виграє той, у кого найміцніші нерви, — сказав після всього президент Польщі Лех Качинський. До того Канцлер головної в ЄС Німеччини Ангела Меркель пригрозила, якщо Варшава продовжуватиме бути такою ж непоступливою, то міжурядова конференція розпочне роботу без неї.

Зрештою, вимоги Польщі не задовольнили, але й поза увагою не залишили. Згідно з досягнутими домовленостями, неугодна Варшаві система кваліфікованої більшості нової моделі буде запроваджена лише з 2017 року. Причому три роки до цього діятиме змішана система — інколи рішення ухвалюватимуть за чинною на сьогодні системою, передбаченою Ніщською угодою, інколи — уже за новими правилами.

— Це було нелегко і тривало довго, однак ми досягли того, чого прагнули досягти, — підсумувала результати саміту Канцлер Ні-

меччини Ангела Меркель. — Для нас важливо, що ми виходимо з цього глухого кута. Ми почали рух і ми маємо детальний мандат для міжурядової конференції.

Буде посилено роль національних парламентів — цього добивалися Нідерланди. Міністра закордонних справ ЄС не буде, однак запровадять посаду Верховного представника Союзу з питань іноземних справ та політики безпеки, який буде, водночас, Віце-президентом Єврокомісії. Буде поси-

Вимоги Польщі не задовольнили, але й поза увагою не залишили

лено роль Президента Єврокомісії, Раді ЄС перетворять на інституцію й створять офіс Президента ЄС. Відмовилися від затвердження символів державності Союзу — прапора та гімну.

— Я хочу чесно сказати, що ухвалений текст — це, мабуть, не найкраща лірика, — заявив Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу. — Але впевнений, що це буде ефективною прозою. Якби ми не мали нової угоди, то не змогли б витримати подальше розширення. Отже, це було найбільше досягнення — особливо для Хорватії. □

Фінансова допомога Євросоюзу своїм майбутнім членам має на меті допомогти їм ефективніше проводити необхідні на шляху до ЄС політичні й економічні реформи. По суті, нішіні країни-члени вже тепер фінансують тих, хто приєднується до Союзу згодом.

— Головним у процесі вступу країни до Євросоюзу є те, щоб політичні, економічні й соціальні реформи вели до результату, — заявив Комісар ЄС з питань розширення Олі Рен. — Держави мають успішно справлятися з цим викликом. Але вони в цьому не одні. На їхню боді ЄС — із політичною підтримкою, технічною та суттєвою фінансовою допомогою.

Передвступна фінансова допомога визначається, виходячи зі специфічних потреб кожної країни.

Наприклад, для Хорватії вона сконцентрована на розбудові інституцій і підготовці до імплементації Спільної сільськогосподарської політики ЄС. Для Македонії кошти підуть на реформи в сфері державного адміністрування, судочинства й поліції, для покращення місцевої інфраструктури, на ухвалення й імплементацію законодавства ЄС, на підготовку до імплементації політики солідарності та політики розвитку сільськогосподарських регіонів.

Допомога Туреччині сконцентровується на підтримці стабільності інституцій, гарантуванні фундаментальних прав і свобод, розвитку демократії та зміцненні принципу верховенства права, дотриманні стандартів захисту національних меншин, розвитку громадянського суспільства. Крім того, допомогу ЄС буде спрямовано на підготовку країни до імплементації політики солідарності та політики розвитку сільськогосподарських регіонів.

Переговори з Сербією поновлено

Європейський Союз та Сербія відновили переговори з укладення Угоди про стабілізацію та асоціацію.

— Я радий знову бачити Сербію за столом переговорів, — прокоментував подію Комісар ЄС з питань розширення Олі Рен. — Угода про стабілізацію та асоціацію надасть їй конкретні торговельні та економічні переваги. Вона є ключовим кроком Сербії на її шляху до ЄС.

Відновлення перемовин стало можливим завдяки активнішій співпраці Сербії з Міжнародним трибуналом з колишньої Югославії. Зокрема, завдяки затриманню Здравко Толіміра, одного з підозрюваних в організації масових вбивств боснійських мусульман у 1995 році. Поступ у переговорах про укладення УСА залежатиме від успіхів Сербії у розвитку свого законодавства та підвищенні рівня державного управління. А також від подальшої співпраці із Міжнародним трибуналом. □

Майбутнім членам виділено майже 4 мільярди євро

Євросоюз допомагає проводити реформи

Європейська Комісія схвалила стратегію фінансової допомоги Хорватії на період 2007—2009 років і цим завершила стратегічне планування в рамках Інструменту передвступної допомоги на цей період для кандидатів і потенційних кандидатів на вступ до ЄС. Це — Хорватія, Колишня Югославська Республіка Македонія, Туреччина, Албанія, Боснія і Герцеговина, Чорногорія, Сербія і Косово (як це визначено резолюцією Ради Безпеки ООН 1244). Загальний обсяг допомоги складе за наступних два роки 3,961 мільярда євро.

венства права, дотриманні стандартів захисту національних меншин, розвитку громадянського суспільства. Крім того, допомогу ЄС буде спрямовано на підготовку країни до імплементації політики солідарності та політики розвитку сільськогосподарських регіонів.

Нинішні країни-члени вже тепер фінансують тих, хто приєднується згодом

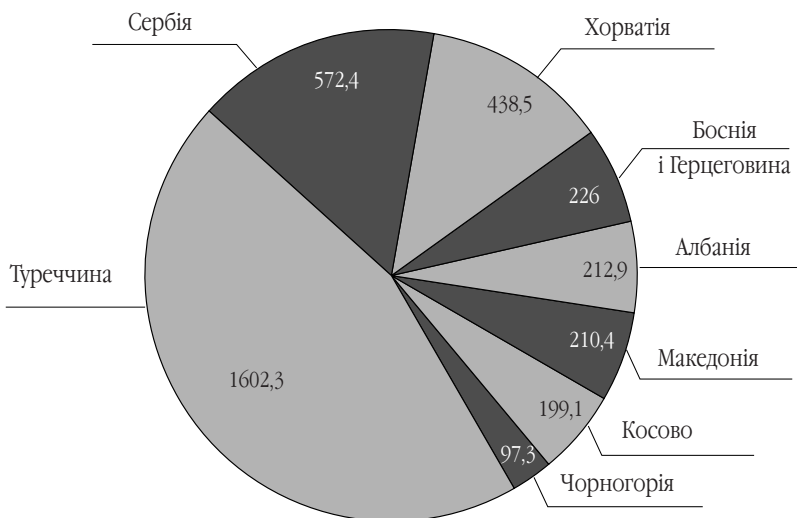
Для Албанії, Боснії й Герцеговини, Чорногорії та Сербії фінансова допомога буде сфокусована на покращенні управління, утвердженні верховенства права, підтримці економічного та соціального розвитку, допомозі цим країнам адаптувати своє законодавство до законодавства ЄС та ефективно його виконувати. Фінансова підтримка для Косово стосуватиметься дотримання положень майбутнього статусу регіону.

Особлива увага буде спрямована на розвиток стабільного, сучасного, демократичного й багатоетнічного суспільства, базованого на дотриманні верховенства права. Допомога ЄС стимулюватиме соціальний та економічний розвиток краю на користь усіх його громад.

Крім того, фінансування ЄС має на меті допомогти зміцненню зв'язків між сусідніми країнами, включаючи членів ЄС. Задля цього будуть втілюватися проекти з прикордонного співробітництва.

Окрім адресної допомоги кожній країні, є програми, призначені для груп країн. Вони мають на меті реалізацію багатосторонніх проектів в одинадцяти сферах. Це — регіональне співробітництво, інфраструктура, юстиція і внутрішні справи, внутрішній ринок і торгівля, ринкова економіка, підтримка громадянського суспільства, освіта, молодь і дослідження. На такі програми передбачено 402,7 млрд євро. □

Допомога ЄС майбутнім членам на 2007—2009 роки (млн євро)



Десять тисяч євро й більше підлягають декларуванню

Євросоюз запровадив нові правила перевезення готівки

Починаючи від 15 червня всі, хто при виїзді з Євросоюзу чи на в'їзді до нього мають 10 000 євро готівкою або більше, чи еквівалент в іншій валюті, мусять декларувати ці кошти. Такі вимоги містить оновлена Директива ЄС із боротьби з відмиванням грошей. Це стосується також легкоконвертованих активів, наприклад чеків.

Раніше згадана директива стосувалася лише моніторингу трансакцій, які здійснюють фінансові чи кредитні інституції.

— Терористам стане важче в'їжджати в ЄС з готівкою, потрібною для організації їхньої незаконної діяльності, — прокоментував нововведення Комісар ЄС із питань оподаткування й митниці Ласло Ковач. — Водночас це не завдасть якихось додаткових проблем більшості подорожуючих та бізнесменам. Поріг у 10 000 євро — досить високий.

Із них 1,35 мільярда — саме готівка

Згідно з новим законодавством, митні органи країн — членів ЄС уповноважені здійснювати контроль людей та їхнього багажу й арештовувати незадекларовану готівку. Також нові правила вимагають ініціювати судові процеси проти порушників, однак су-

ворість покарання залежить від кожної країни окремо. Крім того, митниці країн-членів мають записувати здобуту через декларування готівки інформацію й надавати її національним органам, які борються з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму. За наявності доказів, що готівка призначена саме для цих цілей, інформація має бути доступною і для інших країн-членів.

Європейська Комісія ще 2002 року оприлюднила доповідь щодо цієї проблеми. У документі були, зокрема, такі цифри: із вересня 1999-го по лютий 2000-го через кордони ЄС «проїхало» готівки, цінних металів, дорогоцінного каміння на суму 1,6 мільярда євро. З них 1,35 мільярда — саме готівка. Зрозуміло, що точно встановити кількість грошей, які переходять через кордони ЄС із подальшим їхнім відмиванням неможливо, однак такі великі суми засвідчують потенційний ризик для Союзу й національних інтересів країн-членів. Бо перевезення готівки в Євросоюз і конвертування її в іншу валюту є класичною моделлю відмивання грошей.



У Брюсселі вважають, що нове законодавство утруднить ввезення в ЄС готівки, яка може бути використана для фінансування тероризму.

Донині національні правила країн — членів ЄС щодо моніторингу руху готівкових коштів через кордони дуже різнилися. Брак загальноєвропейського законодавства підривав ефективність контролю кожної країни й залишав шпарини, якими користувався кримінал. Нове ж законодавство гармонізує правила на союзному рівні. Це забезпечує однаковий рівень контролю за рухом готівки через кордони ЄС, водночас не заважає країнам-членам здійснювати свої національні заходи. □

Буде створено Європейську візову інформаційну систему

Європейський Парламент схвалив проект створення Європейської візової інформаційної системи. Вона стане найбільшою у світі базою даних. Очікується, що в ній буде близько 70 мільйонів файлів.

Створення ЄВІС спрямоване на краще управління процесом видачі віз та підвищення безпеки країн — членів ЄС. База дозволить відповідним органам країн-членів об'єднати свою інформацію. ЄВІС складатиметься з даних, які консульства країн — членів ЄС отримують від прохачів віз.

Рішення Європарламенту було ухвалено

після довгих і складних переговорів з Радою ЄС. Ініціатором нового законодавства виступила головуєча в ЄС у першому півріччі Німеччина. Ще 2005 року сім країн Союзу — Німеччина, Іспанія, Франція, Люксембург, Нідерланди, Австрія та Бельгія — підписали між собою так звану угоду Прюма, яка й лягла в основу нового закону Євросоюзу.

Переважно схвалюючи подібне співробітництво країн — членів ЄС, європарламентарі наполягали на гарантуванні захисту приватного життя громадян, чий дані будуть у Європейській візовій інформаційній системі.

— Ми намагалися знайти баланс. З одного боку, є потреба ефективного співробітництва між поліцейськими силами в боротьбі проти тероризму й організованої злочинності. З іншого — треба гарантувати захист фундаментальних прав людей, — заявив європарламентарій-соціаліст Фаусто Корреа з Португалії. — Включення Угоди Прюма в законодавство ЄС має забезпечити конфіденційність персональних даних. Інформація про національність, сексуальну орієнтацію або здоров'я має бути надана лише у випадках абсолютної необхідності. □

Євросоюзу не вистачає сировинних матеріалів

Найбільше він залежить від імпорту цинкових та залізних руд, нікелю, ванадію та молібдену

Промисловість Європейського Союзу постає перед проблемою забезпечення важливими для виробництва сировинними матеріалами. Через зростання світового попиту, ціни на багато видів металів досягли рекордного рівня, водночас можливості Європи щодо власного забезпечення сировиною обмежені. Чимало мінералів або відсутні на території ЄС, або їхня частка є досить малою.

Про це йдеться в робочій доповіді Європейської Комісії, яка є своєрідним закликком замислитися над проблемою. Документ визначає й оцінює фактори, що мають найбільший потенційний вплив на конкурентоздатність індустрії ЄС. Аналізуються такі питання як доступ до родовищ, інвестиції та операційні витрати на видобування, законодавча база, питання кваліфікованої робочої сили, дослідництва та інновацій у видобувній сфері тощо.

— Щоб залишатися конкурентоздатною, європейська промисловість потребує передбачуваності у постачанні сировини і стабільних цін, — заявив Віце-президент Євро-

комісії Понтер Ферхойген, який відповідає за питання підприємств та промисловості. — Ми прагнемо поліпшити доступ до сирови-

Європі бракує специфічних матеріалів, особливо дорогоцінних

ни як усередині Європи, так і через створення єдиних правил гри щодо доступу до цих матеріалів для іноземних гравців.

Головні висновки Єврокомісії такі. Світовий розподіл неенергетичних ресурсів дуже нерівний. Європі, так само як Японії,

США та Китаю, бракує специфічних матеріалів, особливо дорогоцінних, і ЄС має конкурувати за них на світовому ринку. Обмеженою є здатність ЄС забезпечити себе власними рудними мінералами через власне видобування. 2004 року 117 млн тонн таких мінералів було імпортовано в ЄС, тоді як виробництво у самому Союзі склало лише 30 млн тонн. Зараз Союз має у своєму розпорядженні лише 5% світових запасів міді, 2% — залізної руди, 1,7% — нікелю та 8,5% — цинку. Перше місце у світі ЄС посідає лише за запасами ртуті (43%). Найбільше залежить Союз від імпорту алюмінієвої руди (на 80%), цинкової руди (на 80%), залізної руди (на 83%), нікелю (на 86%), ванадію (на 100%) та молібдену (на 100%). Для зменшення цін імпортованої металургійної продукції ЄС вдається до зниження спільних зовнішніх тарифів на сировину. Зокрема, на початку травня Рада ЄС ухвалила рішення про зниження митних ставок на необроблений алюміній з 6 до 3%.

Водночас задовільною є ситуація з матеріалами для будівництва — за видобуванням таких руд як польовий шпат, каолін, магнетит, гіпс, вуглецевий калій тощо ЄС продовжує бути найбільшим або другим за величиною виробником у світі.

Сфера видобутку неенергетичних сировинних матеріалів в ЄС має річний товарообіг близько 40 млрд євро (дані за 2004 рік). У галузі працюють понад 16,5 тисячі підприємств, які забезпечують 250 тисяч робочих місць. □

З Алжиру та Норвегії імпортуватимуть більше газу

До 2010 року на 23,5 мільярда кубометрів можуть зрости поставки природного газу з Алжиру в Євросоюз. Нині ця країна є третім за обсягами експорту блакитного палива партнером ЄС.

Андріс Пієбалґс (ліворуч) та Одд Епоксен відвідали норвезьке газове родовище Слейпнер.



Про можливість посилення співпраці йшлося під час зустрічі Комісара ЄС з питань енергетики Андріса Пієбалґса з міністром енергетики та копалин Алжиру Шакібом Хелілом.

— Алжир є надійним партнером ЄС останні 30 років, і ми очікуємо поглиблення нашої двосторонньої енергетичної співпраці, — заявив під час розмови Андріс Пієбалґс.

У 2005 році Алжир поставив до ЄС понад 55 мільярдів кубів газу — це 19,1% всього газового імпорту в ЄС. Зараз сторони планують зростання до 78,5 мільярда щороку, насамперед за рахунок будівництва двох нових газопроводів. Один із них, «Медгаз», має з'єднати Алжир з іспанською Альмерією. Інший, «Галсі» — з італійським Кальярі на Сардинії.

Кожен із цих газогонів матиме пропускну здатність 8 млрд кубометрів на рік. Існує й третій проект — він має з'єднати Алжир з Італією через Туніс і розрахований на перекачування 7,5 млрд кубів щорічно.

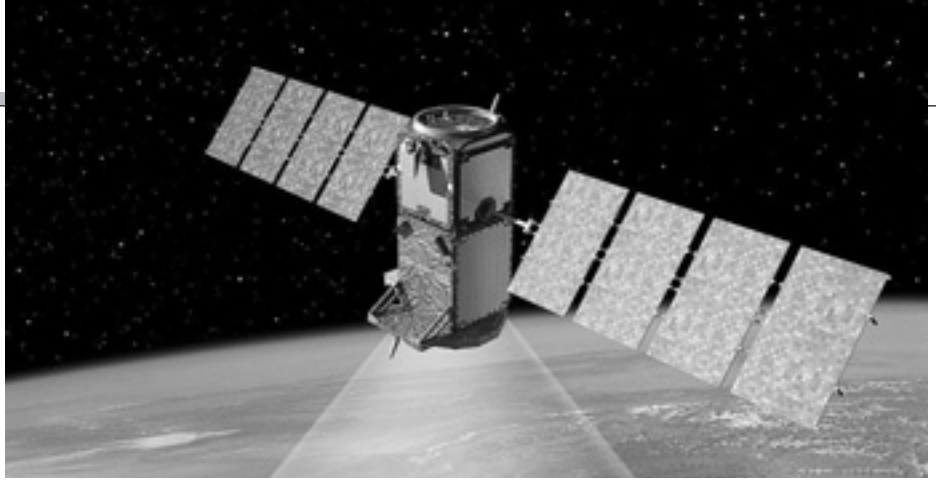
У червні відбувся також візит Андріса Пієбалґса до Норвегії. Там він зустрівся з міністром енергетики цієї країни Оддом Епоксеном.

Нині Норвегія продає ЄС 90 млрд кубометрів блакитного палива щороку.

— Заплановано зростання до 125-140 млрд кубометрів до середини наступного десятиліття, — зазначив Андріс Пієбалґс. — Це особливо важливо з огляду на очікуване зростання споживання газу. Ми потребуємо його додаткових поставок в ЄС. □

Опитування соціологічної служби Єврокомісії — Євробарометра засвідчило, що громадяни країн — членів ЄС дуже позитивно ставляться до програми ГАЛІЛЕО, яка має на меті розвинути європейську супутникову навігаційну систему.

За рахунок бюджету ЄС буде запущено 18 з 30 необхідних супутників.



— Європейці визнають, що ГАЛІЛЕО може значним чином впливати на їхнє життя, і вони очікують більших зусиль на європейському рівні для розвитку цієї технології, — заявив Віце-президент Європейської Комісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту. — Тому ми будемо продовжувати роботу з країнами-членами та промисловістю, щоб завершити цей важливий європейський інноваційний проект.

Євробарометр опитав близько 26 000 громадян в усьому ЄС. 68% виявилися знайомими з концепцією супутникової навігації, при цьому 20% постійно користуються цією системою і 15% планують робити це в майбутньому. 80% респондентів вважають, що Євросоюз має встановити власну незалежну систему супутникової навігації, і лише 12% не бачать у такій потреби. 40% знають про проект ГАЛІЛЕО. Найбільше таких — 60% — у Німеччині та Люксембургу. 63% респондентів

Громадяни ЄС підтримують ГАЛІЛЕО

Єврокомісія пропонує запустити супутники за бюджетні кошти

вважають, що ЄС повинен забезпечити необхідне для завершення проекту ГАЛІЛЕО фінансування якомога швидше.

ГАЛІЛЕО має базуватися на системі з 30 супутників та наземних станцій. Планується, що він розпочне роботу в 2010 році. Своє опитування Євробарометр провів після того, як Європейська Комісія запропонувала запустити супутникові програми за рахунок бюджету ЄС. Раніше вісім задіяних у проекті приватних єв-

ропейських компаній так і не змогли створити консорціум та розробити бізнес-план. Крім того, вони вимагали від Єврокомісії покриття ризиків, пов'язаних з участю у проекті.

Вартість проекту до 2012 року становитиме лише 400 млн євро на рік

— Ми не хочемо далі виконувати сценарій державно-приватного співробітництва, оскільки в цьому випадку він не спрацював, — заявив Жак Барро.

Ще в березні Рада міністрів з питань транспорту ЄС ухвалила мандат Єврокомісії для вивчення можливих альтернативних шляхів реалізації проекту. На сьогодні у Брюсселі таких два. Один передбачає, що за рахунок бюджету ЄС буде запущено 18 з 30 необхідних супутників, решта — за рахунок коштів приватних компаній. За другим сценарієм усі супутники запускають за бюджетні гроші, а приватні компанії долучаються до проекту вже на етапі використання системи.

— Я особисто віддаю перевагу другому варіанту. Тим більше, що вартість проекту до 2012 року становитиме лише 400 млн євро на рік. Це — вартість 400 км автодоріг, — сказав Жак Барро.

Загальна вартість інфраструктури ГАЛІЛЕО становить 3,4 млрд євро, з яких 1 мільярд уже використано. Віце-президент Єврокомісії також зазначив, що у випадку підтримки Європарламентом та Радою ЄС пропозиції Єврокомісії, оголошений на 2007 рік тендер буде скасовано. Брюссель оголосить новий тендер, виходячи з нових умов фінансування проекту. □

Союз подобається дедалі більше

Громадяни країн Євросоюзу дедалі прихильніше ставляться до нього та його інституцій. Про це засвідчило чергове опитування Євробарометра.

Існують три головні показники ставлення громадян до ЄС. Перший — підтримка членства своєї країни в Союзі — зараз вона становить 57%, і порівняно з осінню 2006-го (тоді таке опитування проводили востаннє) зросла на 4%. Другий — відчуття переваги від цього членства — 59%, це на 5% більше, ніж торік. І третє — імідж ЄС: в очах 52% людей він зараз дуже позитивний, це на 6% більше, ніж восени 2006-го. Причому зростає позитивний імідж Єврокомісії (52% відсотки, на 4% більше) і Європейського Парламенту (56%, також 4% збільшення).

— Нове опитування засвідчило більший оптимізм стосовно майбутнього ЄС і виконання ним завдань, очікуваних людьми, —

заявила Віце-президент Єврокомісії Марго Валлстром, яка відповідає за інституційні відносини та комунікаційну стратегію. — Це надихає на реформування Союзу. Сподіваюся, нинішня Європейська Рада перетворить цей оптимізм у домовленості щодо реформ, які є важливими для справдження амбіцій і очікувань, що громадяни покладають на Союз.

Інші дані Євробарометра такі: 49% громадян ЄС підтримують подальше розширення Союзу, а 39% — виступають проти цього. Людей також запитали, якими вони бачать ЄС через 50 років. Виявилося, що 61% — провідною дипломатичною силою в світі, 56% — із власною армією і 51% — із президентом, який на пряму обирається громадянами країн — членів ЄС. □

Єврокомісія хоче вдосконалити політику з надання притулку

Торік його хотіли отримати в ЄС 182 тисячі осіб

У червні Європейська Комісія ініціювала вдосконалення Спільної європейської політики з надання притулку. Брюссель представив проект змін до Директиви ЄС із тривалого проживання, а також Зелену книгу — тобто набір пропозицій, які мають бути обговорені усіма дотичними до проблеми організаціями та структурами.

Питання надання притулку є справді нагальним для ЄС. Стосується воно біженців та інших категорій людей, які перебувають під захистом у країнах ЄС або під міжнародним захистом. Лише торік усі країни — члени Союзу отримали близько 182 000 прохань про надання притулку.

— Ми потребуємо чесної та ефективної системи, яка б займалася такими людьми, — заявив Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції та внутрішніх справ. — Треба надавати більше захисту тим, хто справді цього потребує. Також ми повинні заохочувати інтеграцію громадян третіх країн, які знайшли захист в ЄС, і наблизити їхній правовий статус до того, який мають громадяни країн-членів.

Проблема надання притулку в ЄС має кілька аспектів.

Перший — нерівномірність навантаження на країни — члени ЄС. Велика Британія, Франція, Швеція, Німеччина щороку отримують понад 20 000 прохань (Швеція при цьому є єдиною з них, в якій кількість позитивних рішень щодо аплікантів переважає кількість відмов). Водночас Естонія торік отри-

мала лише п'ять прохань про надання притулку, Латвія — десять, Литва — п'ятнадцять.

Другий — різниця у відповідних законодавствах країн — членів ЄС, яка й спричиняє так званий «притулковий шопінг» — коли зазнавши невдачі в одній країні, людина намагається отримати притулок в іншій, використовуючи законодавчі різниці. Наприклад, за період з вересня 2003 по грудень 2005 ро-

Дублінська система загалом діє, але потребує коригування

ку 12% всіх прохань про притулок були подані людьми, які вже намагалися отримати його в іншій країні ЄС.

Третій аспект — недостатній, на думку Європейської Комісії, рівень соціального та економічного захисту тих, хто вже отримав статус біженця.

На сьогодні Європейський Союз має Спільну європейську політику з надання притулку. Вона не є чимось вже усталеним. Завершилася перша її фаза — мінімальна гармонізація законодавств країн — членів ЄС, яка перед-

бачає втілення найелементарніших однакових стандартів щодо процедури надання притулку. Зараз триває друга фаза, яка передбачає суттєвіше зближення національних процедур з надання притулку, правових стандартів та умов прийому. Успіх другої фази залежить від солідарності між країнами-членами у цьому питанні, а в результаті її має зменшитися згаданий «притулковий шопінг». Цей етап розвитку Спільної європейської політики з надання притулку завершиться до 2010 року.

Сьогодні одним із базових інструментів притулкової політики є Дублінська система. Вона містить критерії, за якими визначають — яка саме країна — член ЄС (до системи

Естонія торік отримала лише п'ять прохань про надання притулку

входять також Норвегія та Ісландія) має ухвалювати рішення щодо задоволення прохання про притулок. Зазвичай це та держава, яка зіграла вирішальну роль у в'їзді прохача на територію ЄС. Наприклад — видала візу. Скажімо, людина просить притулок у Німеччині, але в'їхала в Союз кілька років тому за шенгенською візою, виданою консульством Франції. Отже, саме французькі органи мають розглядати прохання про надання притулку. Між вереснем 2003 і груднем 2005 року з однієї країни-члена в іншу було передано близько 17 000 аплікацій. На думку Єврокомісії, Дублінська система загалом діє, але потребує коригування. Одним із негативів є нерівномірне навантаження на країни-члени.

Брюссель пропонує також змінити Директиву з тривалого проживання. Вона регулює умови отримання громадянами третіх країн у країнах ЄС посвідок на проживання з тривалим терміном дії. Для тих, хто вже таке

Франко Фраттіні вважає, що нова програма зміцнить підхід ЄС до імміграції та надання притулку.



Розпочато нову міграційну програму

Європейська комісія розпочала реалізацію нової програми зі співробітництва з третіми країнами у сфері міграції та притулку. Бюджет програми — 380 мільйонів євро на період 2007—2013 років. Метою є підтримати треті країни в забезпеченні кращого менеджменту міграційними потоками. Насамперед увагу приділятимуть так званим південному і східному міграційним потокам. Останнє стосується й України.

— Ця програма є свідченням того, що Єврокомісія вважає міграційну тему дуже серйозною й пріоритетною в нашому співробітництві з третіми країнами, — заявила Комі-

сар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер. — Програма зробить внесок в країні й збалансованіше управління міграцією.



У Брюсселі хочуть, щоб біженці мали в ЄС більший економічний та соціальний захист.

отримав, гарантуються рівні права з громадянами країн — членів ЄС у широкому колі соціальних та економічних сфер щодо роботи, навчання тощо. Але біженців та інших категорій людей, що перебувають під міжнародним захистом, ця директива зараз не стосується. Комісія пропонує це виправити.

На її думку, біженці повинні мати можливість отримання дозволу на тривале прожи-

вання в країні ЄС, можливість проживання в іншій країні Союзу та отримання дозволу на проживання в іншій країні ЄС на таких саме умовах, як і в тій, що вже дала подібний дозвіл. А умови повинні бути стандартні — людина має довести, що проживає легально й постійно в країні-члені не менше 5 років, має стабільні й регулярні доходи, які достатні для проживання його та членів його родини без допомоги соціальних фондів, медич-

ну страховку, яка покриває всі ризики. Людина також має виконувати всі умови інтеграції, якщо такі є в країні її перебування. Ну й, зрозуміло, не являти собою загрозу громадській безпеці.

Отже, дискусія розпочалася. Вінцем її стане проведення 18 жовтня у Брюсселі громадських слухань з питань надання притулку. □

Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції і внутрішніх справ, додав:

— На початку 21 століття міграція і способи управління нею в партнерстві з третіми країнами є одним з ключових глобальних викликів для ЄС, а також для країн, звідки їдуть мігранти і для транзитних держав.

Нова програма забезпечить ЄС ефективними засобами поширення його послідовного підходу до імміграції і надання притулку.

Програма покриватиме всі пов'язані з міграцією аспекти. Зокрема, пропаганду добре керованої трудової міграції, боротьбу з нелегальною міграцією та полегшення

реадмісії нелегальних іммігрантів, захист мігрантів проти експлуатації та дискримінації, пропаганду надання притулку й міжнародного захисту.

З 2007 по 2010 роки в рамках програми буде виділено 205 мільйонів євро. Розподілять їх таким чином. На заходи щодо

Бюджет програми — 380 млн євро

південного міграційного шляху (це північна Африка і регіон Сахари) нададуть 70 мільйонів євро. Східний міграційний шлях (Східна Європа, Росія, Центральна Азія) — 50 мільйонів. Близький Схід та

країни Перської затоки — 5 мільйонів, Південна та Східна Азія і Тихоокеанський регіон — 16 мільйонів, Латинська Америка та Карибський регіон — 16 мільйонів.

Буде також п'ять так званих горизонтальних ініціатив, які стосуватимуться різноманітних вимірів міграції у всіх регіонах. Вони фінансуватимуться так: на міграцію і розвиток країн виділять 10 мільйонів євро, на трудову міграцію — 8 мільйонів, на притулок та захист біженців — 3 мільйони і на протидію нелегальній міграції — 3 мільйони.

У 2009 році буде підведено ризику під першою стадією програми й розпочнеться друга — з бюджетом у 175 мільйонів євро. □



У світі щороку розбирають від 200 до 600 великих торговельних суден.

Тривають консультації з проблеми демонтажу суден

Близько 30% всіх кораблів у світі ходять під прапорами ЄС

До 30 вересня Європейська Комісія проводить широкі консультації щодо проблеми демонтажу старих суден. Вона оприлюднила так звану Зелену книгу, яка містить тези для дискусії з цього питання. А воно є дуже нагальним.

— Багато суден з Європи і всього світу демонтують у жахливих умовах, що призводить щороку до сотень смертей та поранень, а також до серйозного забруднення прибережних територій, — заявив Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас. — ЄС зобов'язаний діяти, щоб захистити здоров'я і безпеку робітників, а також зменшити шкоду природі. Це нагальне завдання для міжна-

Більшість підприємств з розборки кораблів розташовані в Бангладеш, Індії, Пакистані

родної спільноти. Але доти, доки міжнародні рішення будуть знайдені, ЄС має обійматися проблемою демонтажу державних цивільних і військових суден.

Ще в квітні 2006 року Європейська Комісія ініціювала підготовку стратегії ЄС з демонтажу суден. У світі щороку розбирають від 200 до 600 великих торговельних

кораблів, простіше кажучи — пускають на брухт. За припущеннями Брюсселю, наступні 5 років їх кількість зростатиме, особливо суден з одношаровою обшивкою — зараз вони поступаються місцем кораблям з двошаровими корпусами. Більшість підприємств з розборки кораблів розташовані в Бангладеш, Індії, Пакистані. Звісно, це дає роботу тисячам людей, однак водночас завдає великої шкоди природі. Старі судна містять багато шкідливих матеріалів, наприклад азбест. Також після демонтажу залишається багато нафтопродуктів. Й, як правило, такі виробництва надзвичайно небезпечні для працівників.

Ситуація з розборкою кораблів зачіпає Союз з кількох причин. Близько 30% всіх торговельних суден у світі ходять під прапорами країн — членів ЄС, ще більший відсоток належить компаніям з ЄС.

Міжнародним законодавством проблема поки що не врегульована. Конвенція щодо запобігання експорту шкідливих частин у країни, що розвиваються, ще не набула чин-

ності. Та й правила її дуже важко застосовувати щодо суден. Отже, ЄС вирішив діяти, не чекаючи, доки домовиться між собою решта міжнародного співтовариства.

Єврокомісія в своїй Зеленій книзі не дає готових рецептів вирішення проблеми, але висловлює низку пропозицій для обговорення. Зокрема, Брюссель пропонує, аби Євросоюз підтримував розробку міжнародної конвенції з переробки суден, але водночас діяв і власними силами. Зелена книга констатує потребу сталого фінансування схеми для «чистого» демонтажу суден, зокрема, через створення Фонду з демонтажу суден.

Пропонуються для дискусії й інші заходи. Зокрема, ефективніше застосування нині існуючого законодавства з відходів кораблебудування через збільшення числа перевірок в європейських портах. Пропонується подумати над заохоченням так званих «чистих» підприємств з демонтажу суден — тобто таких, що мінімально забруднюють довкілля. На думку Брюсселя, саме такі виробничі потужності мали б легше отримувати державні замовлення. □

Покладено початок Східноєвропейській залізниці

У червні урочисто відкрили перші 300 кілометрів Східноєвропейської високошвидкісної залізниці.

Відтепер потяги зі швидкістю 320 кілометрів на годину курсуватимуть між Парижем і французьким містечком Бодрекур у Лотарингії, неподалік кордону з Німеччиною.

ЄС виділив на будівництво першої секції дороги 241 млн євро. Східноєвропейська високошвидкісна залізниця має з'єднати до 2015 року Париж і столицю Словаччини Братиславу. Її загальна довжина складе 1500 км.

— Це важлива дата в історії залізниці в Європі, — сказав з нагоди відкриття першої секції Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту. — Нова залізнична лінія, найшвидша у світі, є реальним свідченням того, що європейська інтеграція може робити для повсякденного життя європейців. □

Як і в усьому світі, в Євросоюзі відзначали 26 червня Міжнародний день боротьби з застосуванням тортур. Запобігання й викорінення всіх їх форм є одним з пріоритетів політики ЄС в галузі прав людини. Ще 2001 року на союзному рівні було визначено курс у цій сфері. ЄС активно застосовує всі доступні йому дипломатичні й політичні засоби, надання фінансової допомоги.

Фінансування здійснюється в рамках Європейського інструменту за демократію й права людини. Фінансуються не лише заходи в межах Євросоюзу, а й у третіх країнах, зокрема, реабілітаційні центри для жертв тортур та інших різновидів нелюдського ставлення. Протягом останніх п'яти років ЄС щорічно виділяв на боротьбу з тортурами 11,7 мільйона євро.

У рамках Європейського інструменту за демократію й права людини ЄС забезпечує підтримку жертв тортур в 41 країні світу. Він фінансує 20 центрів реабілітації. У 16 країнах-членах є мережа структур, які борються з цим злом — в Австрії, Бельгії, Болгарії, Німеччині, Франції, Греції, Угорщині, Ірландії, Італії, Латвії, Нідерландах, Польщі, Румунії, Іспанії, Швеції та Великій Британії.

Зараз країни — члени ЄС і Європарламент обговорюють стратегію дій у цій сфері на 2007—2010 роки, відповідно визначають розміри фінансування. Європейська Комісія пропонує на ці чотири роки виділити 44 мільйони євро. Тобто по 11 мільйонів — щорічно. Як і раніше, суттєва частка грошей піде на підтримку реабіліта-



2006 року випадки тортур мали місце в 102 країнах світу. На знімку — Бангладеш.

Боротьба проти тортур триває

Щороку ЄС виділяє на це близько 11 млн євро

ційних центрів, як це й практикувалося останні роки.

Абсолютна заборона тортур й приниження людської гідності записана в статті 4

ЄС забезпечує підтримку жертв тортур в 41 країні світу

Хартії з фундаментальних прав ЄС. Вона гласить: «Ніхто не має бути суб'єктом тортур або нелюдського ставлення, принизливого ставлення або покарання». Таке саме положення містить і Європейська конвен-

ція з захисту прав людини та основних свобод — основоположний документ Ради Європи. Крім цього, всі члени РЄ та Євросоюзу ратифікували Європейську конвенцію з запобігання тортурам, яка передбачає відвідування місць позбавлення волі представниками Європейського комітету з запобігання тортурам.

Незважаючи на підписані й ратифіковані міжнародні угоди, тортури й нелюдське ставлення до затриманих і ув'язнених залишається світовою проблемою. За інформацією Міжнародної амністії, 2006 року такі дії з боку служб безпеки, поліції, інших органів мали місце у 102 країнах. □

Єврокомісія пропонує відзначати День проти смертної кари

Європейська Комісія подала на розгляд Європейського Парламенту та Ради Міністрів ЄС пропозицію про щорічне проведення 10 жовтня Дня проти смертної кари.

Смертна кара є порушенням найфундаментальнішого права людини: права на життя, — прокоментував ініціативу Брюсселя Віце-президент Єврокомісії Франко Фраттіні, який відповідає за питання юстиції та внутрішніх справ. — Така практика є етично неприйнятною, жорстокою, хиб-

ною з правової точки зору та може надто часто вести до смерті безвинних людей.

Від 1997 року на території 47 країн — членів Ради Європи (зокрема, 27 країн — членів Європейського Союзу) не було зафіксовано жодного випадку застосування смертної кари. Скасування «вишки» є умовою вступу як до

однієї, так і до іншої європейської організації.

Загалом у світі налічується 129 країн, які повністю чи частково скасували смертну кару, або не застосовують її протягом тривалого часу. Водночас протягом 2006 року в державах, де смертна кара існує, стратили понад півтори тисячі людей. □

Заборонили ртутні барометри й термометри

У Європейському Союзі остаточно заборонили виробництво ртутних термометрів та барометрів. Крапку поставив Комітет Європарламенту з питань довкілля, громадського здоров'я та харчової безпеки. Він підтримав відповідне рішення Європейської Комісії.

Чому передував дворічний період поступового скорочення виробництва ртутних барометрів та термометрів в ЄС. Метою заборони є упередження потрапляння ртуті у воду та їжу. Раніше домовленості про заборону ухвалили уряди країн — членів ЄС, схвально зустріли її екологічні організації. Проте до останнього намагалися не допустити заборони європарламентарі з Великої Британії, Португалії та Нідерландів.

— Це трагічно, — сказав після голосування в парламентському комітеті британський європарламентарій Мартін Каллан. — Європейський Парламент проголосував за руйнацію британської традиції, яка налічує сотні років. Заборона поклала край виробництву, яке розпочалося в середині 1600-х років. Тепер залучені до нього бізнеси можуть бути згорнуті.

У промисловості ЄС щороку використовують 300 тонн ртуті. Частка тієї, що використовується в термометрах і барометрах, становить лише 0,2%. Небезпека полягає в побутовому використанні цих пристроїв, відповідно в доступності ртуті. □



Брюссель розпочав новий етап боротьби із «зеленим змієм»

Створено Форум «Алкоголь і здоров'я»

Понад 40 бізнес-структур та неурядових організацій відгукнулися на ініціативу Європейської Комісії щодо спільних дій для захисту громадян ЄС від шкідливого впливу алкоголю. У Брюсселі було підписано хартію, якою започаткували Форум «Алкоголь і здоров'я».

У країнах — членах ЄС близько 200 000 людей помирають щороку від хвороб, пов'язаних із вживанням алкоголю. «Зелений змії» так чи інакше причетний до понад чверті смертей серед молоді 15—29 років.

— Ми багато очікуємо від цього форуму, — заявив Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Маркос Кипріану, який підписав хартію від

дукації. Головуватиме на форумі Генеральний директорат Єврокомісії з питань здоров'я і захисту споживачів. При форумі діятиме наукова група та група з виконання завдань.

Членство в організації є відкритим. Але щоб стати членом форуму, бізнесові та неурядові організації мають публічно презентувати конкретний план дій, в якому були б окреслені цілі та чітко сказано, як результати діяльності будуть відстежені та оцінені. З одного боку, всі мають звітувати про виконану роботу, з іншого — щодо всіх застосовуватиметься процедура моніторингу діяльності.

Зменшення шкідливого впливу алкоголю на здоров'я європейців уже давно є предметом занепокоєння ЄС. Ще в жовтні 2004 року Єврокомісія опублікувала Повідомлення, в якому було окреслено стратегію Союзу щодо підтримки країн-членів у зменшенні пов'язаних з надмірним вживанням алкоголю хвороб. Пріоритетами стратегії є захист від алкоголю молоді й дітей, зменшення поранень та смерті в результаті скоєних через випивку дорожньо-транспортних пригод, попередження хвороб серед дорослих і зменшення їхнього негативного впливу на економіку, збільшення суспільного усвідомлення шкідливості алкоголю. □

Форум збиратиметься двічі на рік

імені Єврокомісії. — Насамперед, що виробники алкогольної продукції реалізовуватимуть її відповідально. Що свій внесок у зміння ставлення до алкоголю зроблять медіа, рекламні компанії, роздрібна торгівля, власники барів і пабів. Особливо наші зусилля стосуватимуться молоді. Ми не можемо дозволити собі дивитися, як багато молодих життів пропадають щороку через непомірне вживання алкоголю.

Форум «Алкоголь і здоров'я» збиратиметься двічі на рік. Його спостерігачами будуть країни — члени ЄС, європейські інституції, Всесвітня організація з охорони здоров'я, асоціації виробників алкогольної про-

У стратегії будуть виписані виклики здоров'ю громадян ЄС на найближчі роки.

Такі консультації є обов'язковим елементом підготовки законодавства ЄС або його загального курсу в тій чи іншій сфері. Процедура стандартна: Європейська Комісія виробляє загальні пропозиції (так звану Зелену книгу) й виносить їх на обговорення всіх, кого може стосуватися тема консультацій — країн-членів, громадських організацій, фахівців, зрештою — просто громадян ЄС.

Ще в 1990-х країни Союзу спільно працювали в кількох секторах — протидія раку та інфекційним захворюванням, пропаганда здорового способу життя. У 2000 році Єврокомісія схвалила першу стратегію ЄС, результатом якої стала Програма з охорони громадського здоров'я на 2003—2008 роки. У ній були виписані рамки дій щодо визначальних для здоров'я факторів, поширення інформації та моніторингу за ситуацією в галузі.

Але вже за рік після початку цієї програми ЄС почав замислюватися над майбутнім. У 2004 році Єврокомісія провела перші консультації під назвою «Уможливаючи міцне здоров'я для всіх — процес обговорення нової стратегії ЄС щодо охорони здоров'я». Другі консультації називалися «Здоров'я в Європі, стратегічний підхід — документ для дискусії щодо стратегії з охорони здоров'я». Брюссель отримав 153 відповіді та пропозиції — від громадян, недержавних організацій, університетів, медиків, приватного сектору, міжнародних структур та 16 країн-членів.

— Є широка підтримка нашої спільноти, яка хоче міцнішої та відчутнішої Європейської стратегії з питань охорони здоров'я, — підсумував результат консультацій Комісар ЄС з питань охорони здоров'я Маркос Кипріану. — Виклики мають бути подолані шляхом



Пропозиції Єврокомісії підтримано

Незабаром буде ухвалено нову Стратегію ЄС з питань охорони здоров'я

Європейська Комісія підбила у червні підсумки широких консультацій з підготовки Стратегії ЄС з питань охорони здоров'я. Їх розпочали у грудні 2006 року і завершили в лютому 2007-го.

співробітництва та координації зусиль. Усі, хто взяв участь у консультаціях, визнають здатність ЄС покращувати здоров'я людей в

Брюссель отримав 153 відповіді

усьому ЄС, а також те, що Союз є ключовим світовим гравцем в сфері охорони здоров'я.

Учасники консультацій загалом погодилися, що ключовими напрямками майбутньої стратегії мають бути боротьба з загрозами для

здоров'я, краще інформування громадян, покращення якості охорони здоров'я в контексті міжкордонного співробітництва, першочергова увага до ключових факторів, які впливають на здоров'я — таких як харчування та фізична активність, боротьба зі зловживанням алкоголем, палінням, психічне здоров'я людей.

Нову Стратегію з охорони здоров'я Єврокомісія ухвалить вже цього року. В ній будуть виписані виклики здоров'ю громадян ЄС на найближчі роки й окреслені цілі на наступне десятиліття. □

Чисто органічні продукти стануть помітнішими

Міністри сільського господарства країн — членів ЄС досягли політичної згоди щодо нового законодавства з маркування органічних продуктів харчування. Після набуття регулюванням чинності, обов'язковим стане використання «органічного лого» Євросоюзу, хоча поряд із ним може бути й національне.

ВЄС швидко розвивається ринок продукції, яка вирощена виключно за допомогою органічних добрив чи кормів й не піддавалася дії хімікатів. В 2005 році таку продукцію вирощували приблизно на 6 мільйонах гектарів — порівняно з 2004-м площі зросли на 2%. На 6% зросло

число фермерів, які перейшли на «органіку». Тому в ЄС вирішили, що настав час законодавчо врегулювати деякі питання, пов'язані з розвитком цього ринку.

— Це допоможе споживачам легше впізнавати органічні продукти в усьому ЄС і даватиме точне уявлення про те, що вони ку-

пують, — сказала про нове законодавство Комісар ЄС із питань сільського господарства та розвитку сільськогосподарських регіонів Маріанн Фішер Боел. — Ринок органічної продукції успішно розвивається. Сподіваюся, що нові правила забезпечать йому подальше зростання.

Лого органічного продукту ЄС буде дозволено використовувати, якщо не менше 95% інгредієнтів матимуть органічне походження. При цьому, максимум 0,9% складу продукту можуть бути генетично-модифікованими організмами. Майбутнє законодавство стосуватиметься всіх стадій вирощування продукції — чи то рослинної, чи то тваринної. А на етикетках буде вказуватися місце, де виростили той чи інший продукт. □



Баррозу став членом мадридського «Реалу»

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу став почесним членом клубу «Реал» (Мадрид). Президент клубу Рамон Кальдерон презентував йому золотий, інкрустований діамантами значок (момент нагородження — на знімку). Жозе Мануель Баррозу став четвертим удостоєним такої честі за всю історію клубу. До нього такі нагороди отримували колишній футболіст Альфредо де Стефано, колишній президент Міжнародного олімпійського комітету Хуан Антоніо Самаранч і нинішній президент ФІФА Йозеф Блаттер. □

Тоні Блер заробив найбільше

Тепер уже колишній прем'єр-міністр Великої Британії Тоні Блер заробляв найбільше з усіх глав урядів у країнах Європейського Союзу. Про це свідчать дані спеціального дослідження міжнародної консалтингової компанії Hay Group. Торік, стверджує компанія, зарплата Тоні Блера склала 276 тисяч 300 євро.

Лідерами з прем'єрських окладів є також канцлер Німеччини Ангела Меркель (261 тисяча 500 євро) і тепер уже колишній прем'єр Франції Домінік де Вільпен (248 тисяч 300 євро). Прем'єр-міністр Бельгії Гі Верховстадт та його грецький колега Костас Караманліс отримали по 200 тисяч євро. □

Відбувся Європейський тиждень молоді

У червні в ЄС було проведено Європейський тиждень молоді. Політичні дебати, культурні та інші події пройшли в усіх кутках Союзу.

У Брюсселі близько 200 молодих людей зібралися в рамках програми «Молодь у дії!». Кульмінацією події стали політичні дебати, у яких взяли участь Ян Фігель, Комісар ЄС з питань тренінгів, освіти, культури та молоді та Владімір Спідла, Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних справ та рівних можливостей, а також очільники інших європейських інституцій.

Європейський тиждень молоді пройшов уже втретє. Перші два успішно відбулися в 2003 та 2005 роках. Тепер Єврокомісія організовує такі заходи кожні півтора року. □

Брюссель стурбований якістю парковок

П'ять «зразково-показових» парковок для вантажних автомобілів буде збудовано й оснащено в Німеччині, Франції, Бельгії та Великій Британії. Це — пілотний проект із розвитку безпечних паркувальних майданчиків. Вартість проекту — 10,9 мільйона євро, половину грошей надає Європейська Комісія.

— Європейський Союз робить більше, аніж просто законодавче регулювання транспортної сфери, — заявив Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який відповідає за транспорт. — Наша діяльність стосується підвищення безпеки та довкілля. Нинішній проект стане ґрунтом для покращення ро-

бочих умов для водіїв вантажівок та безпеки для товарів, які вони везуть.

Першу «пілотну» парковку збудують на автобані біля містечка Валенсьєнн між Брюсселем і Парижем. Будівництво завершать у січні 2008 року. Усі п'ять парковок мають збудувати протягом двох років.

Причиною такої активності Брюсселя є те, що в деяких частинах трансєвропейської мережі автошляхів відчувається нестача місць для парковки з належними умовами для відпочинку та безпеки професійних водіїв. Дослідження свідчать, що більш як третина кримінальних нападів на автошляхах скоюється саме на парковках. □

Найвища «мінімалка» — в Люксембурзі

Двадцять із двадцяти семи держав — членів ЄС мали норми, що встановлюють мінімальний рівень заробітної платні. Найвища, за даними Євростату, у Люксембурзі — 1 570 євро на місяць. За ним ідуть Ірландія (1 403 євро), Велика Британія (1 361 євро), Нідерланди (1 301 євро), Бельгія (1 259 євро) та Франція (1 254 євро). Найнижча — в Болгарії (92 євро на місяць), Румунії (114 євро), Латвії (172 євро), Литві (174 євро), Словаччині (217 єв-

ро), Естонії (230 євро) та Польщі (246 євро).

Істотно різняться по країнах відсоток громадян, що реально отримують мінімальну зарплату. Таких людей досить мало в Іспанії (0,8%), Мальті (1,5%), Словаччині (1,7%) та Великій Британії (1,8%). Натомість у низці країн їх більше 10% населення — це Франція (16,8%), Болгарія (16%), Латвія (12%), Люксембург (11%) та Литва (10,3%).

Для порівняння: у США мінімальна заробітна платня складає 676 євро на місяць. □



Цей малюнок Ярослави Нуднової переміг у конкурсі, організованому Європейською Комісією (стор. 10).

Читайте в наступному номері: • Спільна сільськогосподарська політика Євросоюзу — одна з найважливіших його стратегій



Кіпр

До Євросоюзу приєднався 1 травня 2004 року.

Кіпр — третій за величиною острів на Середземному морі. Протягнувся на 240 км, шириною сягає 100 км.

З 1974 року Кіпр розділений на грецьку та турецьку частини. Тоді грецька військова хунта намагалася приєднати острів до Греції, а Туреччина під приводом збереження незалежності Кіпру ввела війська в північну його частину, населену головним чином турками. 1983 року турецький сектор проголосив себе Турецькою Республікою Північного Кіпру, однак її визнала лише Туреччина. Згідно з міжнародним правом, Республіка Кіпр зберігає суверенітет над всією територією, що входила до складу країни до 1974 року.

Загальна кількість населення Кіпру — 850 тисяч осіб, 160 тисяч з яких — турки.

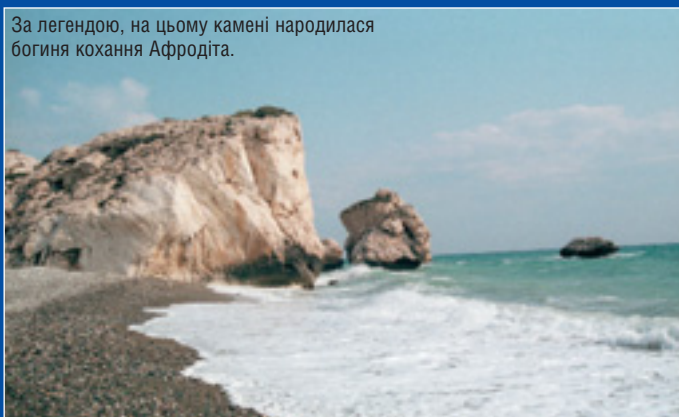
Кіпр — добре знаний туристичний регіон. Великою популярністю користується він і серед українців. Індустрія туризму є однією з головних статей національного доходу країни. В цьому секторі працює значна частина населення. З останні чотири роки кількість туристів, які відвідують Кіпр, зросла на 29%, а прибутки від туризму — на 40%. Найбільшими курортами є Ларнака, Пафос, Лімасол, Айя-Напа в південній частині острова і Фамагуста й Кіренія — в північній.

Главою держави є президент. Його обирають всенародно на 5 років. Він формує уряд на чолі з прем'єр-міністром. Президент — верховний головнокомандувач збройних сил. Вищим законодавчим органом є однопалатний парламент.

Президентський палац у Нікосії — столиці країни.



За легендою, на цьому камені народилася богиня кохання Афродіта.

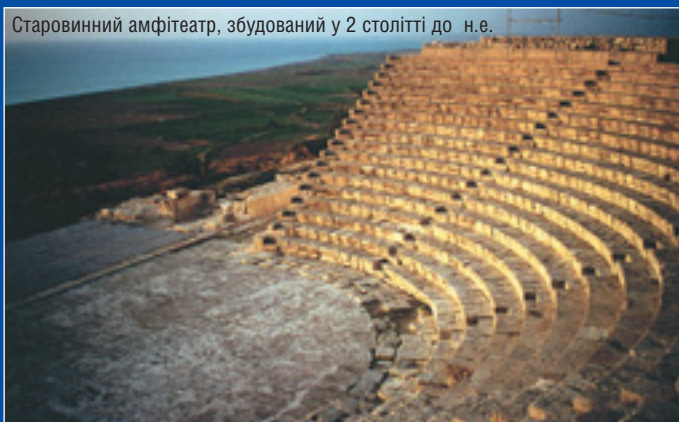


Узбережжя в Лімасолі — одному з найвідоміших кіпрських курортів.

Так відзначають на Кіпрі національні свята.



Старовинний амфітеатр, збудований у 2 столітті до н.е.



«Євробюлетень». Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10, тел. (+380 44) 3908010.

www.delukr.ec.europa.eu, E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu